

Een nieuwe modesport die schade aanricht aan bos en dier

Ver weg van de -oninteressante, geprepareerde en geëgaliseerde piste- het vrije skiterrein in, door dik besneeuwde bossen, steil naar beneden door adembenemende smalle doorgangen - wie houdt niet van zo'n avontuur? Het zogenaamde 'Variantskifahren' wordt een steeds meer geliefde sport. Wie houdt daarbij rekening met de kwalijke gevolgen voor bos en dier?

De ontsluiting van de Alpen als vakantieland met de stoeltjesliften en skiliften en een betere technische uitrusting van de skiërs maken het mogelijk: een zelfde skiër laat zich meermalen per dag naar boven brengen en zoekt dan telkens weer nieuwe variatie in de afdaling, zo mogelijk juist dáárlangs, waar nog niemand voor hem een spoor in de hoge sneeuw heeft achtergelaten.

Maar het 'Variantskifahren' is niet alleen louter plezier. Voor de ongeoefende en met lawinegevaar niet vertrouwde skiër kan het ook gevaarlijk zijn. Menigeen wordt al door sporen die van de piste afvoeren, verleid voor 'Tiefschnee-afdeling' met zeer grote risico's. Hierdoor drijven skiërs, die plotsklaps en onverwachts opduiken, Edelherten, Gemzen, Reeën en Korhoenders op de vlucht. En met de messcherpe kanten van hun ski's bescha-

digen ze jonge boompjes in de reeds zo kwetsbare beschermde bossen.

Gedragen deze 'wilde' skiërs zich zo uit nonchalance of alleen maar uit onwetendheid? Zijn ze zich bewust dat een Edelhart of Ree op de vlucht in de hoge sneeuw en in een landschap met steile wanden ongeveer ongeveer zestig(!) maal meer energie moet gebruiken dan bij het zich verplaatsen op vlak land? Wildbiologen hebben een onderzoek ingesteld naar het energieverlies van deze dieren als ze in ongewone omstandigheden moeten vluchten. Er zijn maar weinig verstoringen per dag voor nodig om ervoor te zorgen dat de verbruikte energie niet meer door het karige wintervoedsel gedekt kan worden. De dieren verbruiken dan hun vetvoorraad te snel en hebben nauwelijks nog kans een lange en strenge winter levend door te komen. Bij

Het toenemende skitoerisme brengt de Edelherten in de bergen in een moeilijk parket.

Foto: dr. Peter Meile.

verhoogd voedselverlies gaan de Edelherten, Reeën en Gemzen ook knabbelen aan de zo belangrijke natuurlijke bosverjonging - jonge bomen, die de stervende, oude bomen in het bedreigde alpenbos moeten gaan vervangen. In de omgeving van de skiliften leggen de 'variantskiërs' vaak een haast volledig net van sporen op de hele berghelling. Voor de in het wild levende dieren blijft dan niet veel plaats meer over. De dieren zullen nooit en te nimmer aan deze onberekenbare verstoring door 'Tiefschnee-skiërs' kunnen wennen, zoals wel eens door leken wordt beweerd.

Ze vluchten uit hun optimale woongebieden naar rustiger, minder goed voor de mens bereikbare, maar meest echter voedselarme en onbeschermde afgelegen gebieden.

Wat echter, als ook deze plekken nog door skiliften en pistes ontsloten en verstoord worden?

Dat het 'Variantenski fahren' in de meeste skigebieden grote problemen veroorzaakt, heeft ook al een enquête doen houden door het Zwitserse Bundesamt für Forstwesen bei Jagd- en Forstbehörden. Het betreft in het

bijzonder de wintersportkantons Graubünden, Wallis (Valais), Bern, Sankt Gallen en Waadt (Vaud). Talloze maatregelen ter vermindering van de 'Varianten-Fahrten' zijn voorgesteld en voor een deel reeds gerealiseerd: van het afsluiten van niet-geprepareerde en niet-geëgaliseerde pistes tot het verbod van verdere ontsluiting van skigebieden. In Oostenrijk heeft men zelfs kort geleden besloten geen verdere natuurgebieden voor wintertoerisme te ontsluiten en ook Zwitserland houdt zich meer en meer thans met dit vraagstuk bezig.

Het meest dringende is echter dat er een goede informatie moet worden gegeven aan de skiliefhebbers over de schadelijke uitwerking van de 'Tiefschneefahrten' door de bossen. Door het Bundesamt für Forstwesen en door de Schweizerische Bund für Naturschutz wordt daarom (met ondersteuning van andere belanghebbende organisaties) gedurende deze winter een informatiecampagne gehouden in de pers en in de skigebieden. Met artikelen, brochures met informatie en posters worden de skiliefhebbers ingelicht over de kwalijke gevolgen van het 'Variantenski fahren'. Of er nog ingrijpendere besluiten genomen zullen worden, zal van de verdere ontwikkelingen afhangen. ■